

Kajakkens renæssance?

Tekst og fotos: Keld Hansen

Meget tyder på, at den grønlandske kajak i disse dage meget let kan gå hen og blive et af de samlingspunkter, hvor den gamle grønlandske kultur og den moderne udvikling kan mødes. I 1983 dannedes således, på initiativ fra nogle unge mennesker i Nuuk, foreningen »Qajaq«, hvis hovedformål var at genoplive landets stolte kajak-traditioner. De ønskede, at kajakken ikke udelukkende skulle havne som en museums-genstand, men at den skulle levendegøres og bruges. Kajakkulturen skulle bevares, og kajaksporten skulle gøres spændende og attraktiv for den grønlandske ungdom. De kontaktede dengang tidligere storfangere og kajakvirtuoser som Jørgen Frederiksen og Manasse Matæussen og ville under de ældres instruktion bygge kajakker og lære kajaksportens teknik. Man forestillede sig ikke, at de mange interesserede unge skulle vende tilbage til fangererhvervet, men at kajakken i det moderne samfund kunne benyttes som et sportsredskab.

Store tanker, sagde de fleste vel nok dengang for to år siden, men alt tegner nu til, at disse unge initiativtagere trods alt havde ret.

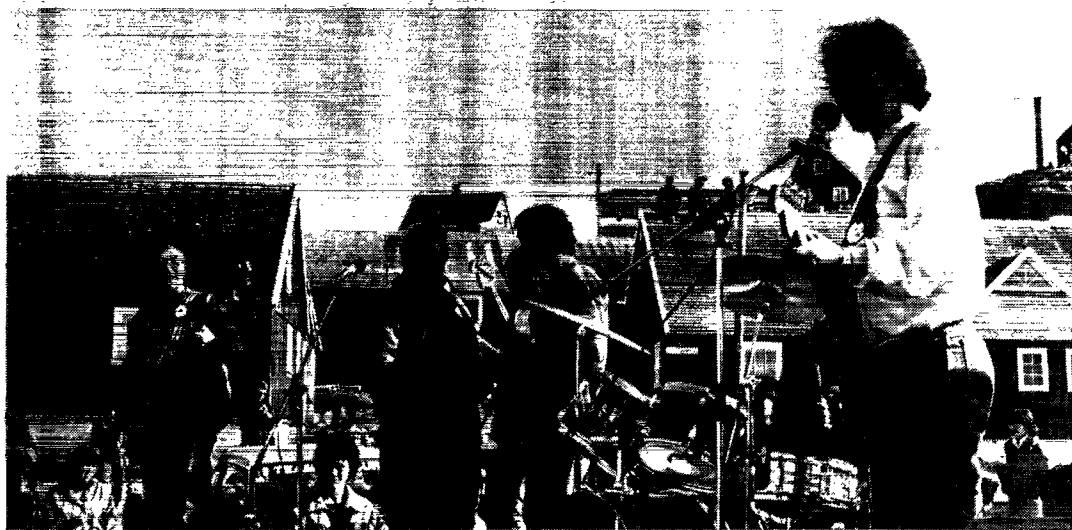
Foreningens plakat med Peter Rosings tegning af kajakmanden til havs, – en tegning som mange kender fra skolens gamle læsebog. Dens tekst opfordrer til at tage kajakken i brug, så den ikke kun er en museums-genstand.

I september 1983, hvorfra artiklens billeder stammer, afholdt den nystartede forening sit første store arrangement i Nuuk, som blev en stor succes. Derefter fulgte i sommeren 1984 en konference, hvor Aasiaat, Ilulissat og Nanortalik

kommune betalte rejsen til Nuuk for kommunernes deltagere. Nuuk har indtil idag betalt ialt 11.669 kr. til foreningens arbejde, og den 12. januar 1985 kunne foreningen byde velkommen i deres eget nyistandsatte hus som nabo til KNK, Grønlands Landsmuseum. Ved receptionen og det åbne hus for byens borgere kunne man nu fortælle, at foreningen havde modtaget støtte fra Hjemmestyrets Kultur- og Undervisningsafdeling, fra Folketingets Grønlandsfond, fra Qaqortoq kommune, som nævnt fra Nuuk kommune og endelig, at landsstyreformand Jonathan Motzfeldt af egen lomme havde skænket 15.000 kr. til »Qajaq«.

Der findes nu ialt 25 lokalforeninger langs kysten med ialt omkring 600 medlemmer, fordelt over 13 kommuner.

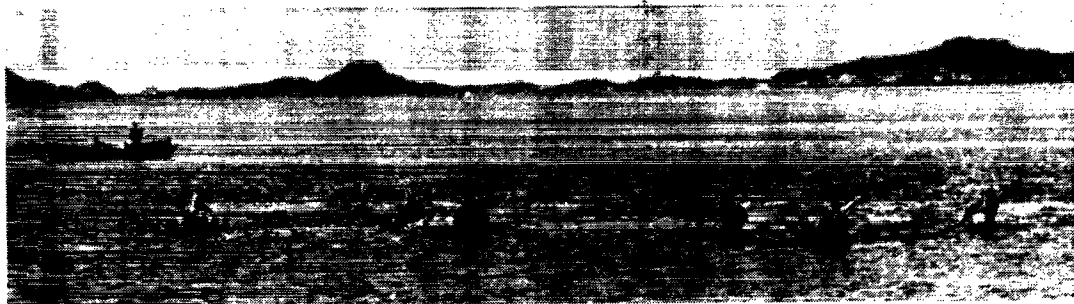

Lørdag den 10. september 1983 afholdt den nystartede forening »Qajaq« sit første store arrangement i Nuuk. En af initiativtagerne Thimotheus Poulsen bød velkommen, og der var taler af landsstyremedlem Stephen Heilmann og byens borgmester Peter Thaarup Høegh.

Musikken blev leveret af »Nipe-koret« og rockgruppen »Aalita«, og der var grønlandsk mad. Fra Uummannaq havde man hentet de to kajakvirtuoser Kaaleeraq Malakiassen og Gabriel Bernbardsen, der viste, at de mestrede mange af de traditionelle kajaksfærdigheder.

Et festligt, folkeligt og flot arrangement, der samlede omkring 3000 tilskuere, og som gav arrangørerne blod på tanden til at fortsætte.

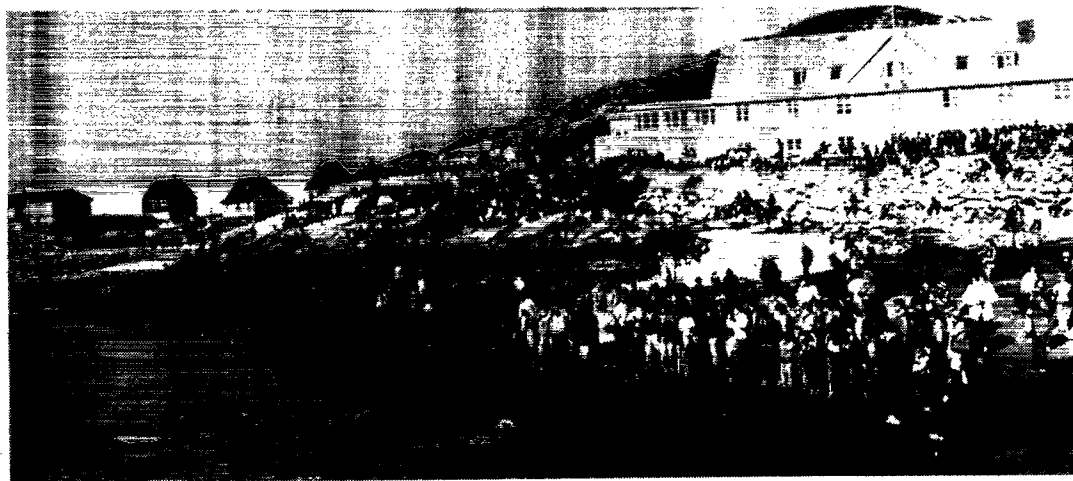

Foreningen i Nuuk har således nu 150 medlemmer, og flere af disse er kvinder, som endnu mestrer at sy skindbetræk til kajakkerne, efterhånden som mændene får bygget træskelettet. Men mange vil nok være tvunget til at betrække deres kajakker med sejldug, for selv uden sælskindsbetræk koster materialerne til en kajak idag flere tusinde kroner.

I »Qajaq« er man nu igang med at udarbejde forslag til, hvordan man fremover bedst kan bruge kajakken som sportsrekvisit, og hvordan man bedst kan arrangere konkurrencer. Man forestiller sig eventuelle regionale konkur-

rencer, som måske hvert 4. år kan blive på landsbasis. Og man undersøger samtidig mulighederne for oprettelse af et fond.

Visionerne er store, men efter resultaterne af foreningens første to års arbejde tegner alt til, at den grønlandske kajak, som nævnt i overskriften, vil få sin renæssance. Hvis disse planer lykkes, kan ringene måske brede sig vestover til de øvrige inuit-områder, og så ser vi måske en dag »landskampe i kajakroning«, som utvivlsomt vil blive fulgt af sports- og ikkesportsinteresserede i hele verden.

Fra den solskinsrige septemberdag i Nuuk 1983. Hvornår mon nogen sidst har set 6 kajakmænd nærme sig Kolonihavnen med Nordlandet i baggrunden? Med »Qajaq«s eget hus og med den interesse, der er blandt de unge for at bygge kajakker, må man ved kommende arrangementer forvente, at stadig flere deltager i deres egne fartøjer.